

EUROPE DIRECT
Jõhvi

MEIE EUROOPA

Europe Directi Jõhvi teabekeskuse infoleht

Nr 48 Neljapäev, 29. detsember 2022

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Algav aasta toob Ida-Virumaal ettevõtluse arendamiseks uusi võimalusi

■ 2023. aastal on Ida-Virumaal tegutsevatel ettevõtetel võimalik saada oma uuenduslike plaanide elluviimiseks mitmeid uusi toetusi, sest avanemas on mitmed õiglase ülemineku fondi meetmed.

Tänavu augustis sai hakata taotlusi esitama niinimetatud suurinvesteeringute meetmest, mis moodustab kogu fondist ligemale poolt ehk 153 miljonit eurot. Ida-Viru ettevõtluskeskuse tegutsevate ettevõtete konsultandi Jefim Aljoškini sõnul avanevad uue aasta esimese poole kaks meetet ka nende ettevõtete jaoks, kelle investeerimisplaanid ei ulatu kümnentesse miljonitesse eurodesse, kuid kelle tegevusel on oluline mõju kohaliku majanduselu mitmekesisustamisel.

Ida-Viru ettevõtluse teadusmahukuse kasvatamise meetmesse on kavandatud 50 miljonit eurot ning selle eesmärk on toetada ettevõtetesistest teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevust, mille tulemusena peaksid tekkima kõrgema lisandväärtusega tooted ja teenused. Lisaks on see meede mõeldud haridus- ja teadusasutuste tugevdamiseks, et toetada ettevõtete teadusmahukust ning koostööd teadus- ja arendusastutustega, eriotstarbeliste laborite loomist, teadustöötajate palkamist ja muud sellist.

15 miljoni euroga väikeettevõtluse toetus on eelkõige kasvutoetus, mis näeb ette Ida-Virumaal tegutsevate väikese ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) pikaajalise konkurentsivõime suurendamist uuenduslike ning kõr-

gema lisandväärtusega toodete, teenuste, tehnoloogiate ja protsesside väljatöötamise kaudu ning inim- ja struktuurkapitali kasvutamist VKEde konkurentsivõime suurendamiseks ja ekspordivõimekuse kasvatamiseks.

Jefim Aljoškini sõnul on nende meetmete tingimused ja kriteeriumid ministereeriumides lihvimisel. Kuid juba praegu kaardistab ta Ida-Virumaal neid ettevõtteid, kes võiksid olla nendele meetmetele sobivad. "Ma julgustan ettevõtteid nende võimaluste vastu huvi tundma. Olen valmis jagama infot ja nõu. Planeerime koos ja arutame võimalusi," ütles ta.

Kuigi meetmete tingimuste detailid on veel täpsustamisel, saab Aljoškini sõnul juba praegu teha ettevalmistusi, võtta näiteks hinnapakkumisi, teha finantsprognoose, kalkuleerida kulusid. Väikeet-

tevõtluse toetus on mõeldud eelkõige uute seadmete soetamiseks ja paigaldamiseks, töötajate koolitamiseks. Uute tootmishoonete ehitamist ei ole sellest meetmest plaanis rahastada.

Aljoškini sõnul hakatakse toetusi pärast meetme avanemist vastu võtma jooksvalt. "Kehtib põhimõte, et kes ees, see mees. Kui toetussumma saab täis, siis on kõik," märkis ta.

Kaubandus-tööstuskoja Ida-Virumaa esinduse juht Margus Ilmjärvi lisas samuti, et juba praegu tasub mõtlema ja tegutsema hakata. "Milline on idee, mida teha tahetakse. Siis tasub hakata konsultandiga nõu pidama, kuidas see sobitub meetme raamesse ja mida teha, et see sobituks. Kui meede avaneb, peaks olema valmis kohe taotlust esitama," ütles ta.

Sanatoorium kavandab uusi teenuseid

AS Narva-Jõesuu Sanatoorium plaanib väike- ja keskmise ettevõtluse meetmest taotleda toetust, et pakkuda uusi tervist turgutavaid teenuseid, et muutuvates oludes oma konkurentsivõimet tugevdada.

"Tahame teistest spaadest eristuda, pakkuda uusi ravi- ja kehahooldusteenuseid, soetada selleks seadmeid ning koolitada ka inimesi," ütles juhatuse liige ja pearaamatupidaja Ülme Laan. "On vaja teenuseid, mida teistel ei ole."

Tema sõnul on sanatoorium Baltimaade suurim stressi vähendamise keskus ja üha rohkem tähelepanu pööratakse tervislikule toitumisele, et aidata klientidel kaalu langetada.

Õiglase ülemineku fondi esimene suurinvesteering: riik toetab ligemale 19 miljoni euroga Narva magnetite tehase rajamist

✓ Seni Eestis Sillamäel tegutsev metallurgiaettevõtte Neo Performance Materials rajab õiglase ülemineku fondi toel Narva magnetite tootmise tehase koos teadus- ja arenduskeskusega.

Magnetid valmistatakse haruldastest muldmetallidest ja töödeldud magnetitest. Riik toetab projekti õiglase ülemineku fondist 18,75 miljoniga, Neo Performance Materials investeerib omalt poolt 81,25 miljonit eurot.

Praegu 425 töötajaga OÜ NPM Silmet juhatuse liige Raivo Vasnu on Põhjarannikule selgitanud, et töökohtade arv tulevases tehases võib ulatuda sadadeni ja nende täpsem arv sõltub sellest, kui suur tehase tuleb ning milliseks kujuneb selle automatiseerituse tase. "Eesmärk ei ole iga hinna eest hästi palju odavaid töökohti luua. Vaadates töötajaturu olukorda, oleks mõistlikum luua rohkem automatiseeritud tootmist, kus on töökohti vähem, aga need inimesed, kes seal

Raivo Vasnu sõnul võib magnetite tehase Narvas valmida 2024. aasta lõpus.

TAIRO LUTTER (Postimees)

töötama hakkavad, teenivad paremat palka," ütles ta, märkides, et uude tehasesse, mis peaks valmima 2024. aasta lõpuks, on vaja inimesi, kes oskavad masinate ja seadmetega ümber käia.

Püsimgnetite kasutatakse Raivo Vasnu sõnul kõigis harjade-

ta mootorites, milleta ei saa muu hulgas teha ei elektrautosid ega tuulikuid. "95 protsenti kogu maailma püsimgnetitest valmistatakse praegu Hiinas," rääkis ta. "Samas nende magnetite valmistamiseks vajalik neodüüm tuleb väga suures osas Sillamäelt."

Jefim Aljoškin julgustab maakonna ettevõtjaid pöörduma tema poole Ida-Viru ettevõtluskeskusesse, et koos arutada, kuidas nende ideid õiglase ülemineku fondi toetuste abil ellu viia.

ERAKOGU

Õiglase ülemineku fondi suurim tegevussuund on ettevõtluse arendamine

Õiglase ülemineku fondis on Ida-Virumaale kavandatud 340 miljonit eurot, millest suurem osa ehk 273 miljonit eurot läheb tegevussuunale "Mitmekesine ja nutikas ettevõtluse areng". Milliste meetmete vahel ja kuidas 273 miljonit eurot jaguneb?

- Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus (sh tööstus) – 153 miljonit eurot (meede on avatud)
- Ida-Viru ettevõtluse teadusmahukuse kasvatamise toetus – 50 miljonit eurot (meede avaneb 2023. aastal)
- Ettevõtluse mitmekesistamise tugiteenused ja -taristu – 25 miljonit eurot (meede avaneb 2023. aastal)
- Väikeettevõtluse toetus – 15 miljonit eurot (meede avaneb 2023. aastal)
- Tööl töle liikumise ning töötajate ümberprofileerimise toetused põlevkivisektori töötajatele – 5 miljonit eurot (meede avaneb 2023. aastal)
- Täienduskoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses – 25 miljonit eurot (meede avaneb 2023. aastal)
- Teiseks tegevussuunaks ehk atraktiivse elukeskkonna loomiseks on kavandatud 66,7 miljonit eurot.

Allikas: rahandusministeerium

Milline huvi on olnud 153 miljoni euro vastu?

"Huvi on olnud aktiivne. Aga raha veel otsas ei ole. Me tahaksime seda raha võimalikult kiiresti rakendada, et tuleksid kiiremini ka tulemused uute ettevõtete ja töökohtade näol," ütles riigihalduse minister Riina Solman, lisades, et taotlemise käigus tuleb paratamatult teha läbi bürookraatlike protseduure, mis nõuavad oma aega.

Õiglase ülemineku fondi kõige suurema eelarvega, 153 miljoni euroga, meede "Ettevõtluse investeeringute toetus", mis avanes tänavu augustis, on suunatud suuremahuliste ja kliimaneutraalsuse põhimõtetest lähtuvate investeeringute elluviimiseks, mis aitavad mitmekesistada Ida-Virumaa majandust, arendada uut kõrge lisandväärtusega tootmist ning luua seeläbi maakonda uusi töökohti ja väärtusahelaid.

Sellest toetatatakse perioodil 2022-2026 eeldatavalt vähemalt 20 suurprojekti elluviimist ja 1000 uut töökohta loomist Ida-Virumaal. Toetuse maksimaalne summa sõltub projekti kogumahust, tegevustest ja kavandatud tulemustest ning jääb üldjuhul vahemikku 500 000 kuni 19 miljonit eurot.

